IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi**
(nr 19)
z dnia 23 lipca 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 19)

23 lipca 2020 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, obradująca pod przewodnictwem posła **Roberta Telusa (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 sierpnia do 31 grudnia 2020 r.;

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (druk nr 514).

W posiedzeniu udział wzięli: **Jan Białkowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Marek Adamiak** dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli, **Marek Rataj** właściciel firmy Lawson, **Dawid Kucharski** asystent posła przewodniczącego Roberta Telusa oraz **Maciej Kucharski** asystent społeczny posła do Parlamentu Europejskiego Krzysztofa Jurgiela.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ewa Karpińska-Brzost, Magdalena Kowalska i Dariusz Myrcha** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Konrad Nietrzebka i Wojciech Paluch** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Jeszcze chwilkę. Witam państwa posłów. Witam pana ministra... Nie ma, ale będzie, chwilkę się spóźni. Witam przybyłych gości.

Stwierdzam… No, nie mogę stwierdzić kworum. Musimy sprawdzić kworum przez zalogowanie. Drodzy państwo posłowie, bardzo proszę o zalogowanie się. Na wstępie przejdziemy do sprawdzenia kworum Komisji. Proszę wszystkich państwa posłów o naciśnięcie przycisku na pulpitach. Na iPadach, tak.

Było zgłoszenie, że nie ma transmisji. Sprawdziłem, że jest transmisja. Musimy poczekać, bo na ostatnim posiedzeniu poseł Ajchler skarżył się, że nie mógł się zalogować i nie był obecny w czasie sprawdzania kworum.

Pytam sekretariat – jaka jest sytuacja?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Jest 24 posłów, ale nie ma posła Ajchlera.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Już mamy 24 posłów, ale nie mamy posła Ajchlera. Musimy poczekać.

Zamykam sprawdzanie kworum. Bardzo proszę o podanie, ilu parlamentarzystów bierze udział w posiedzeniu. W posiedzeniu bierze udział 25 parlamentarzystów. Stwierdzam, że mamy kworum.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia został państwu dostarczony i obejmuje rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 sierpnia do 31 grudnia 2020 r.,

a także drugi punkt, który został dopisany – pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów i ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności – druk nr 514. Porządek dzienny uważam za przyjęty. Nie widzę uwag, a więc porządek dzienny uważam za przyjęty.

Przystępujemy do rozpatrzenia pierwszego punktu porządku obrad. Wszyscy państwo otrzymali projekt planu pracy Komisji na drugie półrocze 2020 r. Zatem proszę o uwagi i ewentualne propozycje.

Nie widzę. Dziękuję. Stwierdzam, że propozycja planu pracy została przy...

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Ja mam.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo proszę. Pytałem.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Chciałam zapytać, ponieważ w czwartym punkcie, na październik, mamy przewidzianą informację Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o stanie realizacji programów przeprowadzonych przez rząd i ministerstwo w związku z epidemią afrykańskiego pomoru świń. Składałam wniosek o troszkę szersze pytanie, bo jest tylko o programach, a ja chciałabym rozszerzyć jeszcze pytanie o stan wypłat odszkodowań dla rolników za likwidowanie stad... W ogóle o odszkodowania związane z afrykańskim pomorem świń.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Oraz stan dopłat...

Poseł Dorota Niedziela (KO):

…wypłat odszkodowań.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Wypłat odszkodowań.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Tak.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Wypłat odszkodowań z tytułu ASF?

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Tak, a jeszcze…

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Wyrażamy zgodę. Czy ktoś ma uwagę do zgłoszonej propozycji? Nie widzę.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Jeszcze jedno, ponieważ zgłosiłam też pytanie. W związku z tym, że w br. mieliśmy posiedzenie Komisji na ten temat, chciałabym uzyskać informację o rozliczeniach wydatków Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa za skup interwencyjny jabłek przez „Eskimosa" i za pomoc dla firmy „Bielmlek". Ponadto informację o stanie windykacji należności i sytuacji, jaka jest z tym związana, bo to się nie znalazło w programie pracy, a taka była moja propozycja.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Drodzy państwo, przegłosujemy propozycję. Jest propozycja pani poseł przewodniczącej Niedzieli…

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Jeszcze chwileczkę, panie przewodniczący, zanim przystąpimy do głosowania.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

…żeby takie punkty wprowadzić. Można?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Już można.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Teraz mnie wylogowało. Moment.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Poczekamy, żeby każdy się zalogował.

A więc głosujemy. Kto z państwa jest za propozycją pani przewodniczącej Doroty Niedzieli? Proszę o podniesienie ręki i oczywiście naciśnięcie przycisku na iPadzie. Kto z państwa jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Poczekamy, bo mamy opóźnienie. Czy jest tam poseł Ajchler? Mamy sygnał, że jeszcze jedna osoba nie zagłosowała. Zwracam się do państwa posłów i na sali, i uczestniczących zdalnie – kto zapomniał nacisnąć przycisk „wyślij”? Dobrze. Dziękuję. Zamykam głosowanie.

Proszę o podanie wyników.

Głosowało 27 parlamentarzystów. Za 9, przeciw 16 i 2 wstrzymało się. Dziękuję. Stwierdzam, że propozycja pani poseł Niedzieli nie została przyjęta do planu pracy.

Czy są jeszcze inne uwagi? Proszę bardzo.

Poseł Kazimierz Gwiazdowski (PiS):

Panie przewodniczący, szanowni państwo. Chciałem odnieść się do pierwszego punktu, który będzie w sierpniu, aby ewentualnie poszerzyć go o informację ministra rolnictwa na temat prac nad sektorowym planem strategicznym na lata 2021-27.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

OK. Czy ktoś jest przeciwko zgłoszonej propozycji?

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Przy mojej propozycji nie mówiłeś, czy ktoś jest przeciwko, tylko zarządziłeś głosowanie.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Pani przewodnicząca, czy mamy głosować?

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Tak.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Tak. Bardzo proszę. Jest wniosek pani przewodniczącej o głosowanie. Będziemy głosować.

Mam tylko propozycję – jeżeli będzie informacja ministra w sprawie strategii... Jak to się nazywa? Momencik. Planu strategicznego. Panie pośle, dobrze byłoby to zrobić, nie tak jak jest w planie – w sierpniu – tylko zrealizować ten punkt razem z informacją ministra rozwoju wsi o stanie negocjacji Wspólnej Polityki Rolnej. Chodzi o to, aby zrobić to wspólnie.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

We wrześniu.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Zrobić to wspólnie – i zrobić to albo we wrześniu, albo informację przenieść na sierpień. Chyba pierwsza propozycja, żeby przenieść na sierpień, byłaby lepsza. Jeżeli państwo posłowie będą chcieli, to moglibyśmy wysłuchać informacji na posiedzeniu, które będziemy mieć 6-7 sierpnia. Wtedy minister poinformowałby nas o negocjacjach, jak również o planie strategicznym.

Co państwo posłowie o tym myślą? Czy przełożymy...

Głos z sali:

Ale głosujemy czy nie głosujemy? Mieliśmy głosować.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Będziemy głosować, a w tej chwili pytam tylko, czy robimy to w sierpniu, czy we wrześniu?

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Moim zdaniem we wrześniu.

Poseł Kazimierz Gwiazdowski (PiS):

We wrześniu.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

We wrześniu. Dobrze. Padła propozycja pana posła, żeby we wrześniu. Tak?

Poseł Kazimierz Gwiazdowski (PiS):

Oczywiście.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dobrze, to dopisujemy... To znaczy nie dopisujemy – będziemy głosować, bo pani poseł proponuje głosowanie.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Równe warunki.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Tak, równe warunki. Głosujemy propozycję pana przewodniczącego, że temat zrealizować we wrześniu wraz z informacją o wspólnych negocjacjach.

Kto z państwa posłów jest za? Proszę bardzo o podniesienie ręki i naciśnięcie przycisku. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Bardzo dziękuję.

Pytam sekretariat, czy mogę już zamknąć głosowanie? Jeszcze chwileczkę. Dziękuję bardzo. Zamykam głosowanie. Dziękuję bardzo.

Głosowało 26 parlamentarzystów. Za było 26, nikt się nie wstrzymał i nikt nie był przeciw. Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, kto jeszcze? Proszę bardzo.

Poseł Zbigniew Ziejewski (PSL-Kukiz15):

Panie przewodniczący, mam propozycję. W listopadzie mamy informację ministra rolnictwa o formach pomocy udzielonej producentom rolnym w związku z trudną sytuacją, wywołaną epidemią COVID-19. Czy tę informację i o udzieleniu pomocy rolnikom można przenieść na sierpień, bo na dzień dzisiejszy w rolnictwie jest dramat, szczególnie w drobiarstwie? Jako Komisja rolnictwa powinniśmy rozpatrzyć taką informację, bo zarówno produkcja indyków, produkcja gęsi, produkcja drobiu, kurczaków, brojlerów – wszystko jest pod kreską. Powinniśmy jak najszybciej wdrożyć program COVID przewidziany dla rolnictwa, bo propozycje, które złożone są na dzień dzisiejszy, nie obejmują rolników -producentów drobiu, ale nie tylko, bo w grę wchodzi też trzoda…

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Panie pośle, ale zaraz odpowiem. Za chwilę będzie ustawa, która będzie to regulowała, a w planie mamy informację o formach pomocy, które już zostały udzielone. Dlatego w tym momencie nie możemy, bo ustawa nie została jeszcze przegłosowana. Dzisiaj przegłosujemy ustawę i mam nadzieję, że zrobimy ją w trybie bardzo szybkim i w piątek będzie gotowa. Będzie to pomoc w wysokości 1 mld zł, tzw. miliarda złotych dla producentów, m.in. dla producentów drobiu. Wtedy zrobimy sprawozdanie z tego, jak zadziałała pomoc.

Poseł Zbigniew Ziejewski (PSL-Kukiz15):

No właśnie.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dzisiaj jest za wcześnie. Przy ustawie będziemy dyskutować, jaka jest pomoc.

Poseł Zbigniew Ziejewski (PSL-Kukiz15):

Dobrze, dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo.

Czy są inne uwagi? Proszę bardzo.

Poseł Piotr Borys (KO):

Miałbym jedną propozycję, która wynika z moich doświadczeń i doświadczeń części kolegów z pracy w Komisji edukacji. Jeżeli mówimy o obszarach wiejskich szerzej niż tylko o kwestii rolnictwa, to uważam, że powinniśmy przepracować punkt dotyczący możliwości oraz szans dzieci i młodzieży wyłącznie na obszarach wiejskich. Chodzi o informację ministra edukacji i ministra rodziny. Mówimy też o dostępności do żłobków i przedszkoli. To jest coś nieprawdopodobnie ważnego w kontekście rozwoju obszarów wiejskich, co daje także możliwość pracy rolników i szczególnie kobiet na rynku pracy na obszarach wiejskich. Proponuję, abyśmy mogli otrzymać informację w pełni kompleksową o dostępności, o równych szansach, o wynikach i o tym, co można poprawić – dlatego że wtedy mielibyśmy spojrzenie na obszary wiejskie …

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Panie pośle…

Poseł Piotr Borys (KO):

… na polską wieś...

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Przyjmujemy. Dobra propozycja. Proszę o sformułowanie tematu.

Poseł Piotr Borys (KO):

Informacja ministra edukacji i ministra rodziny dotycząca szans systemu edukacji, wczesnej opieki na terenach wiejskich.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Kiedy?

Poseł Piotr Borys (KO):

Myślę, że...

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Grudzień?

Poseł Piotr Borys (KO):

Grudzień. Tak.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dobrze.

Pani przewodnicząca nie ma nic przeciwko temu, żebyśmy tego nie głosowali? Nie ma.

Czy jest ktoś przeciwko zgłoszonej propozycji? Nie widzę. Propozycja została przyjęta.

Czy są jeszcze jakieś uwagi do planu pracy? Nie widzę. Stwierdzam, że plan pracy został przyjęty przez Komisję. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do rozpatrzenia drugiego punktu porządku dziennego. W dniu 22 lipca br. pani marszałek skierowała rządowy projekt ustawy, druk nr 514, do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi do pierwszego czytania. Zanim przystąpimy do realizacji porządku dziennego chciałbym, żeby Komisja podjęła w głosowaniu decyzję o przeprowadzeniu pierwszego czytania projektu z druku nr 514 w dniu dzisiejszym, czyli w terminie krótszym, niż przewiduje art. 37 ust. 4 regulaminu Sejmu. Pierwsze czytanie może się odbyć nie wcześniej niż siódmego dnia od doręczenia posłom druku projektu, chyba że Sejm lub Komisja postanowi inaczej.

Zatem przystępujemy do głosowania. Drodzy państwo, chyba nie trzeba tłumaczyć, że jest to projekt pilny i ważny dla nas wszystkich, a przede wszystkim dla rolników i hodowców drobiu, jak mówił pan poseł, ale nie tylko drobiu, również trzody chlewnej. Dlatego myślę, że dobrze byłoby, żebyśmy sprawę przegłosowali pozytywnie.

Przystępujemy do głosowania. Czy Komisja wyraża zgodę na przystąpienie do pierwszego czytania projektu ustawy z druku nr 514? Proszę bardzo. Kto z państwa jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo. Zamykam głosowanie.

Sekretariat proszę o podanie wyników. Jeżeli robię to za szybko, to proszę, żeby sekretariat pouczył przewodniczącego…

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Już są, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Już są wyniki. Głosowało 25 parlamentarzystów. Za było 24, wstrzymał się 1.

Stwierdzam, że Komisja przyjmuje powyższy wniosek.

Czy na sali znajdują się osoby wykonujące zawodową działalność lobbingową? Nie widzę. Jeśli tak, to proszę o przedstawienie się i poinformowanie, jaką instytucję reprezentują. Jak już powiedziałem – nie widzę. Przypominam, że zgodnie z art. 39 ust. 1 regulaminu Sejmu pierwsze czytanie obejmuje uzasadnienie projektu przez wnioskodawcę, debatę w sprawach ogólnych zasad projektu oraz pytania posłów i odpowiedzi wnioskodawców.

O zabranie głosu proszę pana ministra Jana Białkowskiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Bardzo proszę. Otwieram debatę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jan Białkowski:

Panie przewodniczący, szanowni państwo. Na początku przede wszystkim chciałbym serdecznie podziękować za podjęcie ekspresowego trybu pracy nad propozycją zmian ustawowych.

Jak wiemy, ustawa jest skierowana w celu stworzenia ram prawnych dla pomocy osobom i małym przedsiębiorstwom z branży rolno-spożywczej, najbardziej poszkodowanym w wyniku COVID-19. Wystąpiliśmy do Komisji Europejskiej o wyrażenie zgody na przesunięcie na pomoc dotychczas niewykorzystanych środków w kwocie 1 mld euro. Otrzymaliśmy zgodę; niestety, tylko na 1 mld zł, ale to też jest potężna kwota i chcielibyśmy, żeby pieniądze jak najszybciej trafiły do poszkodowanych przedsiębiorców i rolników. Dlatego jeszcze raz serdecznie dziękuję.

Szczegóły propozycji projektu rozwiązań prawnych przedstawi pan dyrektor Łukasz Tomczak. Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Zastępca dyrektora Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej MRiRW Łukasz Tomczak:

Dziękuję, panie ministrze. Panie przewodniczący, szanowni państwo. Projekt ustawy, tak jak mówił pan minister, wprowadza ramy prawne wdrażania nowego działania. Proszę państwa, chodzi o działanie, w ramach którego przeznaczymy dla rolników, w sektorach zidentyfikowanych jako najbardziej potrzebujące pomocy, ponad 1 mld zł, to jest ponad 270 mln euro.

Sama ustawa, proszę państwa, jest krótka – są to niecałe trzy strony maszynopisu. Ustawa sprowadza się do dodania do nowego działania, którego dziś w ustawie nie ma i nie ma go w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich. Żeby móc wdrażać to działanie, trzeba je dodać. Poddanie działania pod reżim przepisów, które już obowiązują w odniesieniu do innych działań PROW, takich jak działania rolno-środowiskowe czy też działania dobrostanowe – chodzi o przyznawanie pomocy w formie decyzji administracyjnej. Dodatkowo w kilku punktach zmian w ustawie wprowadzamy skrócenie terminów zarówno po stronie potencjalnych beneficjentów, jak i po stronie organów – po to, żeby działanie jak najszybciej wdrożyć. Chcemy jak najszybciej przekazać środki, żeby na kontach rolników były dostępne jeszcze w obecnym roku. Nasze działania, działania agencji, zmierzają w tym kierunku, żeby środki były dostępne w grudniu, a może nawet jeszcze w listopadzie tego roku.

Aby takie rozwiązanie było możliwe, konieczne jest przyjęcie ustawy i wejście ustawy w życie jeszcze w sierpniu. Rzecz w tym, żeby tak, jak pan minister Ardanowski już zapowiadał, nabór wniosków mógł być ogłoszony we wrześniu albo nawet jeszcze w sierpniu. Chodzi o to, aby wnioski zostały złożone jak najszybciej, a agencja mogła jak najszybciej,

w ekspresowym tempie wnioski rozpatrzeć, żeby pomoc dla rolników popłynęła jak najszybciej.

Proszę państwa, wsparcie jest po to, żeby poprawić płynność finansową rolnikom i przekonać ich do utrzymywania swojej działalności rolniczej. W związku z tym zostały zidentyfikowane sektory, w których pomoc jest absolutnie niezbędna. Sektory nie są wymienione w ustawie, ponieważ ustawa daje tylko ramy. Szczegóły były przedmiotem konsultacji społecznych w momencie, kiedy kierowaliśmy projekt zmiany PROW na Komitet Monitorujący Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. W komitecie jest szerokie grono interesariuszy, począwszy od administracji publicznej, ale także są organizacje branżowe, społeczne, organizacje rolników. Zmiana spotkała się z pełną aprobatą.

Proszę państwa, jesteśmy równolegle w trakcie procedowania ustawy – to jest dzisiejszy punkt – procedowania projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, który pokazuje szczegóły wsparcia i projektu zmiany PROW, który czeka też na aprobatę Rady Ministrów, a później będzie wysłany do Komisji Europejskiej po to, żeby także w ekspresowym tempie uzyskać zgodę Komisji. To w telegraficznym skrócie podstawowy punkt, który jest zawarty w ustawie.

W ustawie znalazł się także przepis, który dostosowuje ustawę o ewidencji producentów rolnych do tego, żeby wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy chociażby producenci drobiu mogli złożyć wpis do ewidencji producentów. Jeżeli chodzi o rolników z tradycyjnych sektorów, które do tej pory były wspierane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, to tam na pewno rolnicy mają numery ewidencji już nadane, więc nie ma takiego problemu. Natomiast w sytuacji przede wszystkim sektora drobiarskiego może się tak zdarzyć, że wnioskodawcy jeszcze numeru nie mają, a numer jest konieczny ze względów administracyjnych, żeby pomoc została przyznana i wypłacona. Stąd art. 2 w ustawie, który rozszerza jeden z punktów ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów o to, żeby w ramach działania można było także złożyć taki wniosek. To jest główny element ustawy i to, na czym nam wszystkim zależy, jak sądzę – i jest wyczekiwane przez środowisko rolnicze. Przekonujemy się o tym, odbierając również mnóstwo telefonów w ministerstwie rolnictwa.

Natomiast drugi punkt w ustawie dotyczy rozszerzenia korzystnego rozwiązania, które zostało przewidziane już w tarczy kryzysowej 2.0 – rozwiązania, które mówi o tym, że w przypadku pomocy w ramach PROW, gdzie pomoc jest przyznawana w ramach umowy o przyznaniu pomocy, nie trzeba składać weksla in blanco już w momencie zawierania umowy. Weksel in blanco, który jest zabezpieczeniem wykonania umowy, można złożyć najpóźniej przed wypłatą środków pomocowych. To jest rozwiązanie, które dla rolników, dla innych beneficjentów jest korzystne, ponieważ jeśli nawet mają obawę (a wiadomo, że weksel jest kwestią, co do której beneficjenci mogą mieć obawy), to składają weksel dopiero w momencie, kiedy już wiedzą, że pomoc ma być wypłacona. W tarczy 2.0 to rozwiązanie było przewidziane tylko na czas zagrożenia epidemicznego i czas epidemii, stan epidemii. W ustawie proponujemy rozszerzyć korzystne rozwiązanie już do końca realizacji PROW.

W wielkim, telegraficznym skrócie to jest to, co chcemy, żeby było przyjęte w ramach projektu ustawy. Oczywiście jeśli byłyby pytania, to jesteśmy gotowi udzielać odpowiedzi.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję. Pani poseł przewodnicząca Dorota Niedziela.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Rozumiem, że to nie tylko uzasadnienie projektu ustawy, bo ustawa jest tylko przygotowaniem do rozporządzenia, które mamy dołączone i już jest w konsultacjach. Mamy do dyspozycji 273 mln euro. Moje pytanie, pierwsze pytanie jest takie – jaki jest to procent? Rozumiem, że jest to...

Zacznijmy może od tego, że w PROW mamy niewykorzystane pieniądze i w sytuacji COVID mamy pozwolenie z Unii Europejskiej, żeby je wykorzystać nie na programy, które były zaprogramowane, a nie zostały zrealizowane. Te pieniądze zostają i możemy wykorzystać je w inny sposób, jeśli chodzi o sposób ubiegania się beneficjentów o dopłaty.

Jak widzimy w rozporządzeniu – i nie tylko w rozporządzeniu, ale głównie w nim – jest to dopłata do bydła, do trzody, do drobiu, do owiec i do kóz w odpowiedniej wysokości.

Moje pytanie brzmi tak: skoro możemy wykorzystać te środki, a dostaliśmy pozwolenie na 237 mln euro, czyli około 1 mld zł, to ile jest pieniędzy w PROW, które są jeszcze niewykorzystane, a o które można byłoby się zwracać, żeby wykorzystać je w inny sposób? Rozumiem, że nie są to programy, przy których trzeba składać propozycje itd, tylko po prostu, składa się oświadczenie i uzyskuje się pieniądze. Pierwsze pytanie – ile jest środków?

Drugie pytanie. Przeczytałam uzasadnienie rozporządzenia oraz rozporządzenie i pewnej rzeczy nie wiem. Z dniem 1 marca w ARiMR mieliśmy zarejestrowane zwierzęta. Mówimy o bydle, mówimy o trzodzie chlewnej i podajemy liczbę zwierząt, które mieliśmy, z dnia 1 marca. Na podstawie tej liczby zwierząt, które były w gospodarstwie 1 marca, dostajemy dofinansowanie, tak? Nie rozumiem zapisu, że można zastosować zmiany do 30 czerwca. Tego nie rozumiem. O co chodzi? Czy to ma być stan z 1 marca, czy ma to być stan poprawiony z 30 czerwca?

Druga sprawa. Licząc na okrągło w OSR rozporządzenia piszecie państwo, że dotyczy to 180 tys. gospodarstw rolnych, objętych pomocą, które będą mogły ubiegać się o pomoc, ponieważ wnioskuję, że w 180 tys. gospodarstw jest zarejestrowana hodowla zwierząt jednego z wypisanych gatunków. Patrząc na to w ten sposób, że 180 tys. gospodarstw będzie się ubiegało o 270 mln euro, to wychodzi około 1,5 tys. euro na jedno gospodarstwo, to jest mniej więcej jakieś 5 – 6 tys. zł, natomiast dofinansowanie dla poszczególnych gospodarstw może być dużo większe. Maksymalna suma dla ubiegających się to jest 7 tys. euro, czyli jedno gospodarstwo może ubiegać się maksymalnie o 7 tys. euro. Mam pytanie – jakie to będzie kryterium?

Jeżeli każde gospodarstwo będzie miało możliwość, by ubiegać się o środki, to na pewno nie wystarczy dla wszystkich, bo jeśli policzyć osoby, które mogą się ubiegać, to jest ich dużo więcej. Czy będzie to kryterium – kto pierwszy złoży, ten dostanie? Czy będzie to kryterium, że jak zbierzecie państwo wnioski, to wtedy sprawdzicie, ile możecie wypłacić poszczególnym gospodarstwom? Nie bardzo rozumiem, jak będzie to wyglądało od strony technicznej.

Poseł Piotr Borys (KO):

Czy można?

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Poseł Borys.

Poseł Piotr Borys (KO):

Dokładnie w tej samej kwestii. Jeżeli maksymalna pomoc wynosi 7 tys. euro na gospodarstwo, to czy państwo planujecie w ramach naboru wniosków jakieś koperty regionalne? Czy są to ogólne wnioski i właśnie ten, kto spełni kryterium jako pierwszy, może otrzymać pomoc? Jak będzie wyglądała informacja, która również musi po prostu dotrzeć do rolników? Jeżeli kryterium będzie takie, że ten, kto pierwszy w kolejności złoży poprawny wniosek, to oczywiście pozostaje kwestia wszystkich tych, którzy mogą nie dostać pomocy. Gdyby tylko myśleć o tym, że wnioskodawcy posłużą się maksymalną kwotą, to wystarczy dla około 33 tys. rolników, a więc na pewno będzie wiele emocji, bo każde środki są ważne i niezbędne. Na pewno ważna jest też informacja, że potrzebny jest czas na składanie wniosków, niezbędny dla możliwości składania wniosków do czasu wyczerpania puli. To ważne, aby informacja po prostu skutecznie mogła dotrzeć do rolników. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo.

Poseł Plocke.

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Panie ministrze, dwa pytania. Po pierwsze, w wykazie zwierząt, które mają być objęte pomocą z tytułu COVID, nie zauważyłem koni i nie zauważyłem ryb słodkowodnych. Wielu rolników posiada stawy rybackie, w których

są też hodowane ryby słodkowodne. Z czego wynika brak objęcia pomocą tych dwóch gatunków zwierząt?

Drugie pytanie. Kiedy tak naprawdę realnie możliwy jest transfer pieniędzy na konta rolników? Czy to będzie za rok, czy wcześniej? Gdyby pan minister określił harmonogram działań po przyjęciu ustawy? W jakim terminie rolnicy mogą liczyć na pieniądze? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję.

Czy ktoś z państwa ma pytania?

Pani przewodnicząca Dorota Niedziela.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Właśnie dopytam jeszcze o to, co pan Plocke powiedział. W OSR i w uzasadnieniu jest napisane, że ARiMR będzie miała na wypłatę150 dni od daty decyzji administracyjnej. Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że naprawdę będzie sporo wniosków, to czy państwo przewidują jakąś pomoc? ARiMR chyba nie jest w stanie tak szybko wypłacić środków. Sto pięćdziesiąt dni to jest bardzo mało na taką liczbę wniosków. Moje pytanie dotyczy mapy drogowej, jeżeli chodzi o czas. Wejście w życie jakby uruchamia procedurę. Jaki potem jest czas od zebrania wniosków do wydania decyzji administracyjnej? Od wydania decyzji już jest 150 dni do wypłaty. Tak zrozumiałam.

Jeszcze jedno pytanie. Dostaliśmy też informację od związków hodowców bydła, którzy zwracają uwagę na to, że dopłatami nie jest objęte bydło do 24 miesiąca życia. Hodowcy mają dwie propozycje, żeby dopłaty obejmowały bydło od 6 do 11 miesięcy i przynajmniej trzy sztuki od 14 do 24 miesięcy. Chodzi o młode bydło, które ewentualnie jest w gospodarstwie, bo ono nie jest objęte możliwością dopłat. No i pomysł, żeby jednak zrównać kwotę pieniędzy, które w ogóle dostaje się za bydło, bo w tej chwili w zależności od sztuki dostaje się 400 zł, 300 zł, 500 zł i jest to dosyć zagmatwane. Czy nie łatwiej byłoby powiedzieć, że bydło danego gatunku – czyli po prostu bydło i nieważne, czy użytkowane mlecznie, czy mięsnie – dostaje taką samą stawkę dopłat?

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, pan poseł.

Poseł Zbigniew Ziejewski (PSL-Kukiz15):

Panie przewodniczący, mówimy o 150 dniach, a jest jeszcze kwestia złożenia wniosków, wejścia w życie ustawy. Terminy są bardzo odległe. Produkcja drobiu, cykl drobiu trwa 6 tygodni. Jeżeli rolnik straci miliony, a w tej chwili – po odstawach marcowych, gdzie kurczaki były po 2 zł – w tej chwili jest znowu potężna obniżka ceny. Jeśli wprowadzimy ustawę powiedzmy we wrześniu – a potem obowiązywanie, nabór wniosków i od naboru wniosków 150 dni do wypłaty – to rolnicy się nie pozbierają.

Powinniśmy przyjąć ustawę tak, jak przyjęliśmy dla przedsiębiorców, gdzie ścieżka działania była bardzo szybka. Gdy wszedł koronawirus, to postojowe było w ciągu miesiąca. W rolnictwie też powinniśmy przyjąć bardzo szybko taką ścieżkę i mam nadzieję, że Komisja i Sejm dla rolnictwa przyjmą taką ścieżkę, bo po oczekiwaniu pół roku i dłużej wielu rolników już się nie podniesie. Nikt nie będzie hodował następnego rzutu, drugiego, trzeciego, gdy w dwóch poprzednich poniósł ogromną stratę, dlatego nasze działania powinny iść w tym kierunku, że ustawie powinien być nadany bardzo szybki tok procedowania. Panie przewodniczący, bardzo szybki, bo rolnicy nie wytrzymają pół roku czy nawet dłużej. Taki jest mój wniosek.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Myślę, że jest tryb szybki, bo ustawa wpłynęła dziś i już jest na posiedzeniu Komisji. Najprawdopodobniej, jak dobrze pójdzie, jutro będzie głosowana i oby tak było.

Czy są jeszcze jakieś pytania, propozycje, wnioski?

Proszę bardzo, poseł Górski.

Poseł Maciej Górski (PiS):

Szanowny panie ministrze. Wiem, że może jest za późno na to pytanie, ale czemu ministerstwo nie skłaniało się do tego, żeby brać pod uwagę faktury? Jeżeli chodzi o liczbę bydła, to jeżeli rolnik go nie sprzedaje, to nie ponosi strat. Fakt sprzedaży jest momentem, kiedy rolnik dostaje pieniądze czy to za mleko, czy za brojlery, czy to za żywiec. Czemu ministerstwo nie poszło w tę stronę i nie pomyślało, aby tak to zrobić? Do tego wszystkiego, jedna sztuka bydła nie jest równa drugiej. Można za byka wziąć 4 tys. zł, a można wziąć i 6 tys. zł. Można też było brać pod uwagę wartość samego towaru… Natomiast rozumiem, że się spieszymy…

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo.

Nie widzę więcej zgłoszeń. Czy zdalnie ktoś się zgłaszał? Nie ma zgłoszeń.

Panie ministrze, bardzo proszę odpowiedzieć.

Podsekretarz stanu w MRiRW Jan Białkowski:

Dziękuję bardzo. Staramy się robić wszystko jak najszybciej, Myślę, że realnym terminem jest listopad, kiedy środki zaczną trafiać na konto. Agencja restrukturyzacji naprawdę wykazała się w ostatnich miesiącach – tygodniach – dużą sprawnością. Niesamowite kwoty z tytułu skutków suszy zostały praktycznie rozdysponowane w ciągu tygodnia – ponad 700 mln zł – i wysłane na konta.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

To było prostsze.

Podsekretarz stanu w MRiRW Jan Białkowski:

Tak, to było prostsze, ale dlatego też pewne uproszczenia są w projekcie, ponieważ rzeczywiście chcemy to zrobić jak najszybciej. O szczegółach powie pan dyrektor Tomczak. Staraliśmy się przyjmować takie rozwiązania, żeby móc jak najszybciej wypłacić pieniądze. To był nasz główny cel i główne zadanie.

Każde środki są za małe w tej sytuacji. Zdajemy sobie z tego sprawę, ale chcemy jak najszybciej uruchamiać to, co mamy.

Panie dyrektorze, proszę bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Panie dyrektorze, bardzo proszę.

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Łukasz Tomczak:

Bardzo dziękuję. Szanowni państwo, może zacznę troszeczkę od końca, bo rzeczywiście temat, który teraz był wywołany à propos faktur i czasu rozpatrywania…

Może zacznę od tego, jaki jest harmonogram. Chcemy jak najszybciej mieć podstawę prawną w postaci ustawy, czyli dzisiaj Komisja, miejmy nadzieję, a jutro posiedzenie plenarne. Posiedzenie Senatu jest na początku sierpnia. Chcemy, żeby w sierpniu była podstawa prawna do tego, żeby także można było wydać rozporządzenie. Rozporządzenie jest procedowane równolegle, natomiast dopóki nie znajdzie się dodatkowy punkt, który mówi o dodatkowym działaniu, minister rolnictwa nie może wydać rozporządzenia.

Równolegle procedujemy zmianę PROW i zaraz, jak tylko będzie zgoda Rady Ministrów, podjęta będzie uchwała w sprawie przyjęcia projektu zmian, to także będzie wysłana do KE. Z Komisją także mamy uzgodnione szybkie procedowanie. Nie tak, jak zazwyczaj, gdy Komisja ma kilka miesięcy na analizę, zgłaszanie uwag. W tym przypadku zmiana ma iść dość ekspresowo, tak żeby nabór wniosków mógł odbyć się we wrześniu. Jeżeli uda się wcześniej, jeżeli uda się rozpocząć nabór w sierpniu, to też widzimy taką możliwość. Oczywiście wszystko zależy od tego, jak nam się to wszystko uda zrobić, jeżeli chodzi o proces legislacyjny w obu izbach.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Jaki jest czas na nabór?

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Łukasz Tomczak:

Jeżeli chodzi o czas na nabór to chcemy, żeby nabór był maksymalnie krótki, ale nie po to, żeby jak najmniej rolników złożyło wnioski, tylko po to, żeby jak najszybciej zakończyć nabór. Natomiast powoli jak gdyby wychodzimy z informacją o tym, że będzie takie działanie. Pan minister już przekazał informację opinii publicznej, że będzie działanie. Będziemy prowadzili kampanię informacyjną, że są takie środki.

Dlaczego tak? Ponieważ, proszę państwa, wniosek o przyznanie pomocy ma być maksymalnie prosty. Ma być maksymalnie prosty. W przypadku większości sektorów, które chcemy wspierać w ramach działania, dane potrzebne do przyznania pomocy są w posiadaniu agencji. Mówię o sektorach objętych systemem IRZ, czyli systemem identyfikacji i rejestracji zwierząt, który jest w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Jedyne, co jest potrzebne, to złożenie wniosku przez potencjalnego beneficjenta do agencji, żeby agencja wiedziała, że tak – chcę skorzystać ze wsparcia, a więc wniosek o przyznanie pomocy dla znakomitej większości potencjalnych wnioskodawców-beneficjentów będzie prosty. W związku z tym, że będzie prosty, bo chcemy aby zasady były jak najbardziej proste, jest jak najbardziej realna szansa, bardzo realna szansa, i mamy zapewnienie ze strony agencji, że rozpatrywanie wniosków będzie także szybkie.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Jak długo ma trwać nabór?

Zastępca dyrektora Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej MRiRW Łukasz Tomczak:

Proszę państwa, przewidujemy, że nabór, zgodnie z projektem rozporządzenia, powinien trwać nie krócej niż 14 dni i nie dłużej niż 30 dni. Taki termin jest wystarczający do tego, żeby złożyć wnioski. Nie jest to wsparcie inwestycyjne, przy którym rolnik musi gromadzić załączniki do wniosku. Jedyne, co trzeba zrobić, to złożyć wniosek – wypełnić go w polach identyfikacyjnych i podpisać się pod wnioskiem.

Praktyka jest taka, że zazwyczaj rolnicy i tak ostatniego dnia składają wnioski, nawet jeśli chodzi o wsparcie inwestycyjne. Nabór trwa miesiąc-dwa i to jest czas, który tak naprawdę rolnicy wykorzystują na gromadzenie dokumentacji, a nie na pójście do biura powiatowego i składanie wniosku. A więc wydłużanie terminu nie jest celowe, skoro zależy nam na czasie, żeby jak najbardziej skracać terminy, tak żeby dojść do grudnia albo nawet listopada, jeżeli chodzi o wypłatę. Zatem nabór nie powinien trwać długo. Nie zmienia to faktu, że będziemy chcieli dotrzeć z informacją możliwie szeroko, żeby rolnicy wiedzieli, iż w ciągu 2-4 tygodni będą musieli złożyć wniosek do najbliższego biura powiatowego. Chcemy skracać terminy jak najbardziej… Słucham?

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Czyli nabór do końca września?

Zastępca dyrektora Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej MRiRW Łukasz Tomczak:

Chcielibyśmy, żeby najpóźniej z końcem września skończył się nabór, tak żeby w październiku i w listopadzie agencja mogła przeprocedować – no właśnie – około 180 tys., a może nawet 200 tys. wniosków. Jest to potężne zadanie dla pracowników biur powiatowych w agencji. Natomiast cały czas myślimy o prostocie rozwiązań i to jest widoczne w projekcie rozporządzenia. Stąd pewne uproszczenia. Uproszczenia mogą się spotkać z pewnym jak gdyby może niezadowoleniem, może niezrozumieniem, dlaczego mamy taki, a nie inny sposób formułowania warunków bądź sposobu weryfikacji.

Tak jak mówię, większość sektorów oparta jest o dane, które mamy w IRZ i dlatego agencja będzie mogła to szybciutko...

Poseł Dorota Niedziela (KO):

A które nie są w IRZ?

Zastępca dyrektora Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej MRiRW Łukasz Tomczak:

Które nie są? Sektor drobiarski i sektor roślin ozdobnych to są sektory, których nie ma w IRZ, czyli bydło mięsne, mleczne, owce, kozy, świnie to są zwierzęta, które rejestrowane są w bazach danych agencji.

Przy okazji kilka słów à propos faktur. No właśnie, gdybyśmy poszli w faktury, mielibyśmy pewnie dane bardziej szczegółowe i moglibyśmy wsparcie bardziej dopasować do rzeczywistości danego wnioskodawcy. Natomiast to na pewno spowodowałoby zalanie agencji i jej pracowników biurokracją…

Poseł Maciej Górski (PiS):

Ale skoro nie ma danych z uboju ani danych, ile konkretna sztuka dała…

Zastępca dyrektora Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej MRiRW Łukasz Tomczak:

Proszę państwa, nasza myśl szła w takim kierunku, żeby to było jak najbardziej, jak najbardziej proste. Jak najbardziej proste.

Poseł Piotr Borys (KO):

A więc mówiąc umownie, mamy...

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Panie pośle, nie udzieliłem panu głosu… Udzielam panu głosu.

Poseł Piotr Borys (KO):

A, udzielam… Bardzo dziękuję za błyskawiczną reakcję pana przewodniczącego.

Rozumiem, że nie będą to wnioski oceniane punktowo. Rozumiem, że albo ktoś spełnia kryteria w stu procentach lub nie i o tym, czy dostanie pieniądze, będzie decydowała jakby kolejność wniosków, a wysokość będzie automatycznie wskazana we wniosku. Rozumiem, że do kwoty maksymalnej 7 tys.? Czy będzie uznaniowość? Tak naprawdę ze względu na brak opiniowania wniosku, jeżeli chodzi o kryteria punktowe, trzeba będzie spełnić zero-jedynkowo warunki i najlepiej być, jeśli to możliwe, w pierwszych 35 tys. wniosków, żeby liczyć na wsparcie.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo.

Drodzy państwo. To jest dla nas wielki zaszczyt, bo jednak chce do nas przemówić poseł Ajchler. Bardzo proszę. Może go nawet zobaczymy. O tak, jest. Kamera jest. Nie wiadomo, co widać…

Poseł Romuald Ajchler (Lewica):

(…) W każdym razie mam dwa pytania. Pierwsze pytanie – czy wszystkie podmioty zostaną objęte pomocą? Czy nie będzie tak, że za chwilę dowiemy się, iż z różnych powodów np. rolnicze spółdzielnie produkcyjne czy w ogóle cała spółdzielczość albo spółki pracownicze zostaną wyłączone z pomocy? To jest pierwsze pytanie.

Drugie pytanie. Mówimy o 1 mld zł pomocy. Pani poseł Niedziela już pytała, ile właściwie niewykorzystanych środków można byłoby przeznaczyć na pomoc, ale nie słyszałem, aby padła odpowiedź. W związku z tym prosiłbym, aby dał pan taką informację, że postaramy się, aby wszystkie środki, które przynależne są Polsce z Unii Europejskiej, zostały wykorzystane przez polskie rolnictwo.

Ostatnie pytanie. Rozumiem, że państwo liczycie, jakie koszty w związku z COVID czy straty wynikające z COVID poniosą rolnicy w wyniku różnych zaszłości, m.in. różnicy cen itd. Czy możecie chociaż w przybliżeniu oszacować straty? Myślę, że ktoś tymi sprawami zajmuje się w resorcie. Panie przewodniczący, to tyle. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękujemy, panie pośle. Następnym razem bardzo proszę o wyłączenie telewizora, bo on przeszkadza.

Poseł Romuald Ajchler (Lewica):

Ale wie pan, akurat jest posiedzenie Sejmu i jestem tu i tu.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Ale nie może pan być na sali plenarnej i na posiedzeniu Komisji. Albo pan wybiera salę plenarną, albo pan wybiera naszą Komisję – co jest dla pana ważniejsze – bo to przeszkadza.

Poseł Romuald Ajchler (Lewica):

Ja wybieram (…) zawsze.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze ktoś z państwa posłów chce zabrać głos? Nie widzę.

Panie ministrze, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MRiRW Jan Białkowski:

Mam dobrą wiadomość dla pana Ajchlera – spółdzielnie również będą mogły skorzystać.

Na resztę pytań odpowie pan Tomczak.

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Łukasz Tomczak:

Szanowni państwo. Jeżeli spółdzielnia rolnicza jest rolnikiem, prowadzi działalność rolniczą, to jak najbardziej może być beneficjentem tego działania, ponieważ beneficjentem działania są nie tylko osoby fizyczne. To będą rolnicy. Rolnicy, czyli to będą rolnicy w rozumieniu przepisów wspólnotowych, tak jak przy dopłatach bezpośrednich. W rozumieniu unijnym dopłaty bezpośrednie kierowane są do rolnika, czyli jest to podmiot prowadzący działalność rolniczą, zarówno osoby fizyczne, jak i osoby prawne, grupy osób fizycznych, prawnych. Muszą jednak prowadzić działalność rolniczą.

Jeżeli dana osoba fizyczna, osoba prawna, jednostka organizacyjna posiadająca osobowość prawną bądź nie, jest dajmy na to posiadaczem zwierząt, zwierząt IRZ-owych, że tak się wyrażę, czyli prowadzi działalność rolniczą, to ma dostęp do wsparcia. Nie mówimy oczywiście o ubojniach itd, ale jeżeli podmioty prowadzą działalność rolniczą, to niezależnie od tego, czy są osobą fizyczną, czy też nie, jest dostęp do wsparcia. To nie jest tylko dla osób fizycznych.

Było pytanie o budżet. Nie zdążyłem wcześniej odpowiedzieć na wszystkie pytania. Oczywiście odpowiemy na wszystkie pytania.

Jeżeli chodzi o ryby, bo było pytanie o ryby, proszę państwa, jeżeli chodzi o ryby, o sektor rybołówstwa czy też konie, to prowadzone były analizy. Prowadzone były analizy, które z sektorów zostały najbardziej dotknięte. Jak to już było wcześniej powiedziane, jest ograniczona ilość środków i nie sposób dotrzeć do wszystkich rolników, bo mówimy o niecałych 200 tys. rolników, którzy będą mogli skorzystać ze wsparcia. Oczywiście rolników jest dużo, dużo więcej. Widzimy to, patrząc chociażby po płatnościach bezpośrednich. Proszę państwa, jako najbardziej dotknięte zostały zidentyfikowane sektory, które wymienione są w rozporządzeniu, czyli: bydło mleczne, bydło mięsne, owce, kozy, świnie, sektor drobiarski i uprawa roślin ozdobnych.

Jeżeli chodzi o budżet, to było pytanie, jak to jest z wykorzystaniem PROW? Proszę państwa, w ramach PROW stopień kontraktacji, czyli zawarte umowy, wydane decyzje, to jest już ponad 70% budżetu. To jest naturalny wynik, bo jesteśmy w takim momencie wdrażania programu. Mylące może być tylko to, że w programie jest rok 2020 w nazwie, ale jeszcze są ponad trzy lata wdrażania programu i nabory trwają. Jeszcze dziś trwają nabory. Nabory będą ogłaszane. Będzie nowe działanie – to tymczasowe – o którym dzisiaj mówimy. Mamy przed sobą jeszcze trzy lata i jak najbardziej nie ma problemu z kontraktacją.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Są zakontraktowane?

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Łukasz Tomczak:

Tak, kontraktacja. Jeżeli chodzi o środki, które jeszcze nie są zakontraktowane, to one są wyższe od tego, co proponowaliśmy Komisji, a jeszcze wyższe od tego, na co Komisja nam się zgodziła, jeżeli chodzi o to działanie. Komisja zgodziła się na nie więcej niż 2% całego budżetu. Jeżeli cały budżet wynosi ponad 13 mld euro, więc 2% to jest ponad 270 mln euro. To jest ta kwota, którą potocznie teraz określamy jako ponad 1 mld zł. Jest to 1,1 mld zł – 1,2 mld zł.

A więc to będzie finansowane ze środków, które oczywiście byłyby wydane w ramach innych działań w PROW, natomiast będą wydane w sposób najprostszy, w jaki się da, w związku z tym, że mamy sytuację, jaką mamy, czyli mamy problem COVID. A więc

pomoc – powiedziałem to wprost – to będzie pomoc zryczałtowana, czyli nie będzie to pomoc refundacyjna, przy której trzeba będzie przedstawiać dowody poniesionych kosztów inwestycyjnych itd. To będzie pomoc zryczałtowana.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Czy to znaczy, że część z programów zostanie skrócona czy wycofana? Bo to jednak jest 2%.

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Łukasz Tomczak:

Pani poseł, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich ma tę specyfikę, że na bieżąco musimy patrzeć, co się dzieje w programie, jakie jest zainteresowanie poszczególnymi instrumentami wsparcia. Robimy to na bieżąco. Co jakiś czas dokonywane są tzw. realokacje. Okazuje się, że jedne instrumenty są bardziej pożądane, a inne mniej. W trakcie programu są dodawane dodatkowe instrumenty, a niektóre są wygaszane. To naturalne, że prowadzone są analizy.

Takie analizy były przeprowadzone, została zidentyfikowana kwota – jak pan minister powiedział, nawet 1 mld euro – którą można byłoby zagospodarować w różny sposób. Nadarzył się pomysł, Komisja Europejska dała dodatkowe działanie i my w to działanie możemy włożyć nie więcej niż 2% limitu, czyli nieco ponad 1 mln zł. Miliard złotych, przepraszam.

Proszę państwa, postaram się wrócić do wszystkich pytań. Było pytanie o średnią. Pani przewodnicząca chyba mówiła o średniej, że mamy około 180-190 tys. beneficjentów, jest taki budżet. Rzeczywiście pomoc będzie zróżnicowana i zgodnie z projektem rozporządzenia pomoc będzie się wahała od 1 tys. zł aż do 30 tys. zł, czyli niemal 7 tys. euro, ponieważ maksymalna kwota wsparcia, która może być przyznana rolnikowi w ramach działania zgodnie z przepisami unijnymi, to jest 7 tys. euro. Przy bezpiecznym kursie jest to około 30 tys. zł.

Proszę państwa, wysokość wsparcia jest uzależniona od tego, jaki to jest sektor i jaka jest skala produkcji. Nie jest to wysokość powiązana bardzo ściśle z wielkością produkcji, w sposób płynny, że każda sztuka zwierzęcia ma przełożenie na wysokość wsparcia, ponieważ to jest wsparcie ryczałtowe. Wsparcie ryczałtowe powinno odnosić się do gospodarstwa jako całości, a nie do poszczególnych jednostek typu sztuka krowy, hektar czy metr kwadratowy, tak jak to jest we wsparciu obszarowym. Mówimy tu o kwotach, które należą się gospodarstwu jako całości. Wysokość wsparcia została zróżnicowana. W poszczególnych sektorach jest od dwóch do czterech, nawet do pięciu stawek, w zależności od sektora. Natomiast nie może to być wsparcie o charakterze... Zróżnicowanie stawki nie może mieć charakteru płynnego, zależnego. Ono jest powiązane wprost proporcjonalnie, natomiast nie może zależeć płynnie. Stąd porobione są grupy ze względu na wielkość produkcji. Natomiast nie jest tak, że za każdą sztukę płaci się dodatkowe ileś złotych.

Padło pytanie odnośnie do kryteriów dostępu – czy to jest tak, że kto pierwszy, ten lepszy, czy trzeba spełnić kryteria? Otóż nie, proszę państwa. Wszyscy, którzy złożą wnioski i spełnią warunki, tzw. warunki dostępu, kryteria dostępu, mogą liczyć na wsparcie i dostaną wsparcie. Kwoty, które zapisaliśmy w projekcie rozporządzenia, są jak najbardziej rzetelnie wyliczone na podstawie danych, którymi dysponujemy, jeżeli chodzi o potencjalnych wnioskodawców. Na podstawie danych chociażby z IRZ, danych Głównego Lekarza Weterynarii wiemy, z iloma potencjalnymi beneficjentami mamy do czynienia. Wiedząc, jaka jest charakterystyka beneficjentów i wielkość produkcji, wiemy również, do jakich przedziałów zapewne ci beneficjenci będą zaliczeni i jaka wysokość wsparcia im się należy. To pozwoliło na dopasowanie wielkości wsparcia w taki sposób, że przy założeniu, iż potencjalni wnioskodawcy, o których wiemy, przychodzą oraz składają wnioski, w zasadzie rozdysponowujemy budżet w pełni.

Gdyby doszło do sytuacji, w której okazałoby się, że wnioskodawców będzie mniej albo nie oszacowaliśmy ich liczby – bo okaże się, że jednak są dodatkowi producenci chociażby w sektorze drobiu – to mamy przewidziany w rozporządzeniu tzw. współczynnik korekty. Jeżeli będzie więcej środków, niż wynika to z zapotrzebowania ze złożonych wniosków, to będziemy korektę robić w górę. Jeżeli w drugą stronę, to będzie korekta w dół. Jest to też związane z kursem, ponieważ limit działania jest w euro, a pomoc przyznajemy

w złotówkach. W zależności od kursu te stawki, które uwidocznione są w projekcie rozporządzenia, mogą też ulec zmianie ze względu na kurs. W każdym razie celem zapisów, które są projektowane w rozporządzeniu, jest maksymalne wykorzystanie dostępnej dwuprocentowej alokacji, na którą zgadza się Komisja i przekazanie jak najpełniejszej kwoty rolnikom w poszczególnych sektorach.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Mam proste pytanie.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Oczywiście, jeżeli proste, to tak. Oczywiście.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Chciałabym do końca zrozumieć, bo rzeczywiście jak się to czyta, to nie jest łatwe. Mam gospodarstwo, w którym mam np. 21 sztuk zwierząt. Jest tam oczywiście parę krów, jakieś świnie itd, ale mam 21 sztuk. Czy teraz przeliczam sobie na sztuki zwierząt, które mam i obliczam, czy korzystam z tego, że jeśli rolnik posiada 21 sztuk, a nie więcej niż 30 sztuk, to dostaje 1,1 tys.?

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Łukasz Tomczak:

Dany rolnik... Tak, mogę? Dany rolnik nie musi niczego robić poza złożeniem wniosku. Agencja wie, ile ma sztuk krów, ile ma sztuk świń, ile ma owiec, kóz. My już dzisiaj też wiemy, ile jest gospodarstw w Polsce, które mają kilka gatunków zwierząt i kwalifikują się do wsparcia z poszczególnych sektorów. Z naszych wstępnych analiz wynika, że to jest nawet 40 tys. i więcej gospodarstw, które mają nie tylko bydło mięsne, ale także krowy mleczne albo krowy mleczne i owce, albo...

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Mieszane, tak?

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Łukasz Tomczak:

Tak. Tak naprawdę te dane są w agencji. Oczywiście wnioskodawcy dla swojego komfortu albo ciekawości mogą sobie wziąć stawki z rozporządzenia i zobaczyć, ile będzie im przysługiwało wsparcia, natomiast agencja za nich powinna wszystko zrobić, ponieważ ustali, jaki jest stan zwierząt na 1 marca.

Przechodzę do następnego pytania. Na 1 marca, ale... Baza danych zwierząt ma to do siebie, że przedstawia się w niej dane na konkretny dzień. Natomiast zgłoszenia mogą być dokonywane chwilkę później. Co do zasady to jest zdaje się 7 dni.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

7-14 dni.

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Łukasz Tomczak:

Tak, 7-14 dni w zależności od tego, jaki to jest rodzaj zgłoszenia. Rolnik ma obowiązek jak najszybciej to zrobić. Oczywiście może być różnie. Wiadomo, że rolnikowi mogło coś wypaść i mógł to zrobić później. Chodzi o to, że nie powinniśmy dopuszczać do sytuacji, w której rolnik – zobaczywszy, jakie są zasady wsparcia – nagle teraz będzie dokonywał zgłoszeń już po fakcie, być może jeszcze narażając się na jakąś odpowiedzialność za to, że robi zgłoszenie po czasie. Chodzi o to, żebyśmy my – czy pracownicy agencji – bazowali na danych według stanu na 1 marca, ale uwzględniając wszelkie zgłoszenia, aktualizacje, które były do połowy roku.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Tak, ale rozumiem, że 1 marca miałam 10 krów i parę świń, później sprzedałam 3 krowy. To o co się ubiegam? O to, co miałam 1 marca? Czy o to, co jest po zmianach, które zdarzyły się do 30 czerwca?

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Łukasz Tomczak:

Proszę państwa, liczy się stan na 1 marca. Wyjątkiem są... Może wyjątek albo dodatkowy warunek jest w przypadku świń, bo tam liczy się liczba świnek, urodzonych w okresie półrocznym, poprzedzającym okres...

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Tak, a gdy dokupię?

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Łukasz Tomczak:

Po 1 marca to nie będzie miało znaczenia.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Aha, czyli tylko na dzień 1 marca.

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Łukasz Tomczak:

Tylko. Patrzymy na…

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. To są szczegóły. Myślę, że pani wystarczy...

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Potem ludzie pytają o te szczegóły.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Tak. Myślę, że tak. Czy są jeszcze jakieś inne pytania?

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Ale...

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Jeszcze – proszę bardzo. Ale łatwe?

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Łatwe, bardzo łatwe. Dla pana łatwe, dla mnie pewnie trochę trudniejsze.

Dlatego pytałam o górną stawkę i dałam przykład, że na str. 5 – już przy OSR czy uzasadnieniu rozporządzenia – mamy punkty, że jeżeli rolnik posiada 3 sztuki, a nie więcej niż 20 sztuk, to dostaje 5,1 tys. zł. Jeżeli ma 21 sztuk – do 30 sztuk bydła – to dostaje 10,1 tys. zł. To mnie zmyliło. Rozumiem, że agencja sobie przeliczy i to nie będzie 5,1 tys. zł, tylko może być albo więcej, albo mniej.

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Łukasz Tomczak:

Tak. Agencja, tak jak mówiłem...

Poseł Dorota Niedziela (KO):

To po co jest to określenie?

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Panie ministrze, moment.

Poseł Górski. Proszę bardzo.

Poseł Maciej Górski (PiS):

Mam pytanie o zwierzęta, których nie ma w systemie IRZ, czyli o drób. Czy rolnik będzie musiał składać jakiś załącznik do wniosku typu faktura za zakup kurczaków?

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo.

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Łukasz Tomczak:

Proszę państwa, jeżeli chodzi o zwierzęta tzw. IRZ-owe, to wniosek będzie tylko wnioskiem „proszę o udzielenie wsparcia". Jeżeli już, to będzie w nim sygnalizacja, które zwierzęta mam, ale nie muszę wskazywać liczby, ponieważ te dane są. Nawet byłoby to niezgodne z prawem, żeby żądać od wnioskodawców czegoś, co jest w posiadaniu organu przyznającego pomoc.

Jeżeli chodzi o drób i o kwiatki, to tam załączniki jak najbardziej mogą się pojawić, ale też będziemy je minimalizowali. Jeżeli chodzi o drób, to załącznik będzie sprowadzał się do tego, żeby wskazać miejsce prowadzenia działalności drobiarskiej – po to, żeby móc te dane później zweryfikować z danymi Inspekcji Weterynaryjnej. Natomiast ilości, wielkość produkcji będzie ustalana nie ze względu na dane, które są już w posiadaniu agencji, tylko na podstawie danych będących w posiadaniu Inspekcji Weterynaryjnej. Będzie potrzebna współpraca pomiędzy Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa a Inspekcją Weterynaryjną na tym polu, a także żeby odciążyć wnioskodawcę, tak aby nie musiał wszystkiego dokumentować, udowadniać wielkości produkcji.

Zatem nasze działanie jest takie, żeby jak najbardziej uprościć wniosek, skrócić nabór, przyspieszyć...

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Dziękuję bardzo, panie dyrektorze. Dziękuję, panie ministrze.

Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania rządowego projektu ustawy z druku nr 514.

Przystępujemy do rozpatrzenia projektu. Tytuł ustawy. Czy są wnioski? Zastrzeżenia? Biuro Legislacyjne? Rząd? Nie widzę. Dziękuję.

Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła tytuł ustawy.

Art. 1 – zmiana pierwsza.

Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Wojciech Paluch:

Szanowni państwo, panie przewodniczący. Mając na uwadze dyskusję, która odbyła się w trakcie pierwszego czytania, mamy pytanie w odniesieniu do wszystkich rozwiązań, zaproponowanych w dzisiaj procedowanym druku nr 514. Pytanie jest następujące: czy zaproponowane w projekcie rozwiązania z naszego punktu widzenia mogą budzić wątpliwości? Pytanie do strony rządowej – czy nie stanowią pomocy publicznej w rozumieniu art. 107 ust. 1 traktatu?

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Panie ministrze?

Podsekretarz stanu w MRiRW Jan Białkowski:

Nie stanowią. Prawnik mi podpowiada, że nie stanowią.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze uwagi do zmiany pierwszej w art. 1? Nie widzę. Stwierdzam, że zmiana pierwsza została rozpatrzona.

Zmiana druga. Biuro Legislacyjne? Rząd? Posłowie? Nie widzę. Stwierdzam, że zmiana druga została rozpatrzona.

Zmiana trzecia.

Legislacja, proszę bardzo.

Legislator Konrad Nietrzebka:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Konrad Nietrzebka, Biuro Legislacyjne.

Pytanie do strony rządowej. Czy zmiany, które mamy dokonywane – wydaje nam się, że konsekwentnie – w zakresie odesłań i dodawanie w tych odesłaniach pkt 13a, są de facto konsekwentne, ponieważ można wychwycić, iż w niektórych miejscach te odesłania są zmieniane, natomiast w niektórych nie? W naszej ocenie jest pewna zasadność co do tego, natomiast chcielibyśmy tylko prosić o potwierdzenie, że jest to celowy zabieg, tak aby w niektórych miejscach pozostawić bez zmiany, natomiast w tych miejscach, w których wskazane jest w projekcie, tych zmian dokonać. Bardzo prosimy o potwierdzenie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Pan minister ustami pana dyrektora. Proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w MRiRW Jan Białkowski:
Pan dyrektor Małaczek, proszę bardzo.

Zastępca dyrektora Departamentu Prawnego MRiRW Paweł Małaczek:
Panie przewodniczący, szanowni państwo. Odnosząc się do tego pytania – tak, to było celowe działanie, celowy zabieg. Nie wszystkie przepisy ustawy dotyczą działania, które dodajemy. Wymieniliśmy tylko te przepisy, zmieniliśmy tylko te przepisy, które będą miały zastosowanie do tego działania.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):
Dziękuję bardzo.

Przyjęta, tak? Czy ktoś jeszcze ma uwagi? Nie widzę. Stwierdzam, że zmiana trzecia została przyjęta.

Zmiana czwarta. Nie widzę. Stwierdzam, że zmiana czwarta została przyjęta.

Zmiana piąta. Nie widzę. Stwierdzam, że zmiana piąta została przyjęta.

Zmiana szósta. Nie widzę. Stwierdzam, że zmiana szósta została przyjęta.

Zmiana siódma. Jest uwaga.

Biuro Legislacyjne, proszę bardzo.

Legislator Konrad Nietrzebka:
Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo. Prośba do wnioskodawców o ewentualne potwierdzenie – drobna korekta redakcyjno-legislacyjna. Otóż w proponowanym brzmieniu art.37a ust. 2 proponujemy wyrazy „przepis ust. 1 nie ma zastosowania” zastąpić wyrazami „przepisu ust. 1 nie stosuje się”. Drobna korekta, ale jest prośba o potwierdzenie.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):
Strona rządowa wyraża zgodę?

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Paweł Małaczek:
Tak.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):
Proszę do mikrofonu, bo to się nagrywa…

Podsekretarz stanu w MRiRW Jan Białkowski:
Tak, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):
Dziękuję za wyrażenie zgody. Jest zgoda.

Czy są inne uwagi? Nie ma. Skoro nie ma uwag, to zmiana siódma została przyjęta.

Zmiana ósma. Nie widzę. Stwierdzam, że zmiana ósma została przyjęta.

Zmiana dziewiąta. Nie widzę. Stwierdzam, że zmiana dziewiąta została przyjęta.

Zmiana dziesiąta. Nie widzę. Stwierdzam, że zmiana dziesiąta została przyjęta.

Zmiana jedenasta. Nie widzę. Stwierdzam, że zmiana jedenasta została przyjęta.

Cały art. 1. Nie widzę. Stwierdzam, że cały art. 1 został przyjęty.

Art. 2. Nie widzę. Stwierdzam, że art. 2 został przyjęty.

Art. 3. Nie widzę. Stwierdzam, że art. 3 został przyjęty.

Poddaję pod głosowanie wniosek o przyjęcie całego projektu ustawy.

Uruchamiamy maszynę do głosowania.

Proszę bardzo, kto z państwa jest za przyjęciem ustawy? Oczywiście naciskamy odpowiednie guziki w odpowiednim miejscu.

Ale pani poseł nie jest tutaj… To dlaczego ja głosowałem, a pani nie?

Poseł Dorota Niedziela (KO):
Nie wiem.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):
Odśwież. Musimy czekać, bo pani poseł się wylogowała.

Poseł Dorota Niedziela (KO):
Już jestem.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Tak. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Zamykam głosowanie.

Głosowało 27 parlamentarzystów. Za 26, wstrzymał się 1.

Stwierdzam, że Komisja zaopiniowała pozytywnie, przyjęła całość projektu ustawy. Stwierdzam, że projekt został przyjęty Komisję.

Wybór posła sprawozdawcy. Proponuję pana posła Chomę. Czy pan poseł wyraża zgodę?

Poseł Kazimierz Choma (PiS):

Tak.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Tak, wyraża zgodę.

Czy ktoś z państwa posłów proponuje innego kandydata? Nie ma. Skoro nie ma, to stwierdzam, że pan poseł Choma będzie sprawozdawcą naszej Komisji.

Informuję, że na tym porządek dzienny został wyczerpany. Protokół z dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzenia w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Zamykam posiedzenie Komisji. Bardzo państwu dziękuję.